

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

PB-PP
BELGIE(N) BELGIQUE

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association vzw
Vol.33 n°2 - april / mei / juni 2022
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

*Als je met een man spreekt
in een taal die hij verstaat,
gaat dat naar zijn hoofd.
Als je tegen hem spreekt
in zijn eigen taal,
gaat dat naar zijn hart.*

(Nelson Mandela)

WELKE TAAL SPREEK JIJ?

Tashi delek (Helambu / Tibetaans)
Lasso Lasso (Tamang)
Namaste - नमस्ते (Nepali)
Jhoralang (Chepang)
Chyan jyalo (Gurung)
Sewa ro (Rai)
Pranam (Maithili, Bhajpuri)

Eén land, 129 talen...

Met een bevolking van bijna 30 miljoen mensen worden er naar schatting zo'n 129 belangrijke talen gesproken in Nepal. De meeste van die talen behoren tot de Indo-Europese en Sino-Tibetaanse taalfamilies.

Nepalees, van Indo-Europese afkomst, wordt door meer dan 44

procent van de bevolking als eerste taal gesproken en is de lingua franca, de internationale omgangstaal van het land. In totaal spreekt en begrijpt ongeveer 80 procent van de Nepalese bevolking Nepalees. Slechts 19 van de Nepalese talen hebben meer dan 100 000 sprekers, wat betekent dat de meeste van deze talen in gevaar zijn.

Alle 129 talen in Nepal zijn echter officieel erkend. Veel talen hebben verschillende dialecten. Rai bijvoorbeeld, behorend tot de familie van Sino-Tibetaanse talen, wordt gesproken door 0,60 procent van de mensen in Nepal (maar ook door minderheden in India en Bhutan). Rai alleen al heeft meer dan 30 dialecten...

Nepal is een multi-etnische, meertalige, multireligieuze en multi-culturele staat, een land dat wordt gekenmerkt door diversiteit...

De taal van het onderwijs

Over het hele land, vooral op overheidscholen, is Nepalees de onderwijstaal. Dit heeft historische redenen.

De taal heette vroeger Gorkhali omdat het Gorkha-koninkrijk Nepal in de 17e eeuw veroverde en verenigde. Toen de naam Gorkha werd veranderd in Nepal, werd de taal ook bekend als Nepalees. Oorspronkelijk noemden de Newar-heersers van de Kathmandu-vallei de vallei Nepa en de naam Nepal wordt soms uitgelegd als een evolutie van Newar naar Nepa naar Nepal.

Nepalees werd afgedwongen als onderwijstaal, omdat de overheid vreesde dat men in andere talen om het even wat kon onderwijzen. Lesgeven in andere talen werd daardoor beschouwd als een bedreiging voor de nationale staat. Nepalees als instructietaal maakte deel uit van de nationalisatie van het onderwijs waarbij het systeem eenheid nastreefde: één koninkrijk, één religie (hindoeïsme), één taal.

Vandaag de dag wordt echter in de meeste privéscholen in de Kathmanduvallei en in toenemende mate ook elders, het Engels gehanteerd als onderwijstaal. Men heeft het idee dat leerlingen op deze scholen beter presteren en betere vooruitzichten hebben in hun professioneel leven. Daarbij gaat men voorbij aan het feit dat de leerlingen in deze stedelijke privéscholen vaak behoren tot families met een bevoorrechte economische situatie. Ongeveer een vijfde van de bijna vier miljoen leerlingen zou naar privéscholen gaan. Die scholen zijn vaak erg duur.

Overheidscholen hanteren van oudsher het Nepali als onderwijstaal. Door het huidige overheidsbeleid en als gevolg van de competitie tussen privéscholen en overheidscholen, zijn overheidscholen begonnen met het aanbieden van lessen in zowel Engels als Nepalees. Officieel kunnen kinderen tot en met de achtste klas in drie talen leren: de moedertaal, Nepali en Engels. Na klas 8 krijgen ze alleen les in het Nepali en het Engels.

Voor al het platteland stelt zich hierbij een probleem: er zijn niet genoeg kandidaten om les te geven in die scholen die ver van een grote weg liggen en dus geïsoleerd zijn. Leerkrachten op deze scholen hebben vaak enkel een basiskennis van het Engels. Als ze gemotiveerd zijn, is die kennis voldoende om de kinderen Engels te leren op het niveau van de basisschool, maar het is niet genoeg om vakken als sociale wetenschappen of wiskunde in het Engels te geven.

Op het platteland van Nepal, ver van de hoofdstad en ver van de hoofdwegen, kunnen dorpen die worden bewoond door zogenaamde 'etnische minderheden', zowel cultureel als taalkundig ver verwijderd zijn van de dominante Nepalese cultuur en taal.

In afgelegen scholen kunnen leraren uit een andere achtergrond komen, zoals een stad in de laagvlakte; mogelijk hebben ze het gevoel dat ze uit een meer welvarende omgeving komen. Misschien hebben ze een andere religie, een leraar kan hindoe zijn, terwijl zijn/haar leerlingen boeddhist zijn, of animist, of protestant of... Wat nog belangrijker is, de leraar heeft misschien ook maar een beperkte kennis van de Nepalese onderwijstaal, of kent wellicht niet de taal die de leerlingen thuis spreken, een aspect dat ook de communicatiemogelijkheden met de kinderen en hun ouders kan beperken.

Een meertalige en multiculturele opvoeding

Wanneer kinderen opgroeien in een thuisomgeving waar een andere taal wordt gebruikt dan de voertaal van het onderwijs, wordt dit vaak als negatief ervaren en zouden kinderen een taalachterstand hebben. Recente studies beschouwen meertaligheid eerder als een voordeel (troef) dan als een tegenvaller. Taalrijkdom en stimulatie zijn cruciaal voor taalverwerving. Als ouders vaak in hun moedertaal met hun kinderen communiceren, zullen die kinderen die taal vlot beheersen en kunnen de verworven taalvaardigheden gemakkelijker naar andere talen worden overgebracht. Als ouders de onderwijstaal niet vloeiend spreken, bijvoorbeeld het Nepalees, is het dus niet nodig dat ze hun kinderen in 'gebroken Nepalees' toespreken.

Code-switching, dat wil zeggen op een natuurlijke manier van de ene taal naar de andere gaan tijdens een gesprek, kan ook gunstig zijn voor meertalig onderwijs.

Nepalese leraren zijn misschien niet vertrouwd met taalpedagogiek zoals de verschillende technieken en benaderingen bij het onderwijzen van Nepalees als (tweede, derde...) taal, of bij het onderwijzen van Nepalees als vreemde taal, want dat is het voor veel van deze kinderen.

Deze obstakels kunnen echter worden overwonnen. Van het grootste belang is de houding van de leerkracht(en) ten opzichte van de culturele achtergrond en de moedertaal van de kinderen.

Het respecteren van de moedertaal van de kinderen betekent het respecteren van de cultuur van hun thuisomgeving en geeft de kinderen het gevoel dat ze gewaardeerd worden zoals ze zijn.

Wetenschappelijke studies tonen aan dat er verschillende manieren zijn om naar diversiteit te kijken en ermee om te gaan.

Een multiculturele benadering van diversiteit betekent het erkennen en waarderen van ieders verschillen, mensen toestaan zichzelf te zijn, erbij te horen zonder een deel van hun identiteit te hoeven verbergen. Zo'n multiculturele aanpak levert de beste resultaten op.

Laten we onze verschillen omarmen!

Carine Verleye, bestuurslid Bikas, afgevaardigde van CEPP binnen het bestuur

MALLAJ

Een nieuwe school

In het vorige tijdschrift konden jullie lezen dat men in Mallaj begonnen was met het metselen van de binnen- en buitenmuren.

De professionaliteit van de aannemer en de werkrachten is echt voorbeeldig te noemen. De manier waarop ze werken met de middelen die ze hebben, verdient ons gemeend respect.

De stabiliteit van het gebouw wordt eveneens goed in de gaten gehouden, zodat we er zeker kunnen van zijn dat de school aardbevingsbestendig is.

Er bestaat geen mogelijkheid om damwanden te plaatsen naast het gebouw. Daarom hebben ze voor een steunen muur gekozen die zorgt voor de nodige stabiliteit.

De meeste lokalen zijn inmiddels bepleisterd en dat geeft een heel verzorgde indruk. Langs de buitenkant werd gewerkt met een eenvoudige sierbepleistering die het geheel nog mooier maakt.

We zijn oprecht trots op deze ploeg wat de samenwerking België-Nepal nog intenser maakt. Om alles op te voet te kunnen volgen, krijgen we bijna dagelijks foto's en filmpjes toegestuurd. Ongelooflijk hoe alles zo prachtig evolueert!

Zonder tegenslag kunnen we meer dan waarschijnlijk in september al een gedeelte van de school openen. Dan

zal het materiaal dat gevraagd is voor de inrichting van de klassen overhandigd worden. We spraken dit zo af met het Sint-Pietersinstituut van Turnhout dat hiervoor fors sponsoorde. Je leest hier meer over op pagina 14 van dit tijdschrift.

Zonder jullie financiële steun was dit allemaal niet mogelijk geweest. We zijn jullie daar erg dankbaar voor. We plannen om half september af te reizen naar Nepal nu de coronamaatregelen toch wel versoepeld zijn en bijna alles tot het 'oude normaal' is weergekeerd. We communiceren hierover zeker in de volgende tijdschriften.

Als jullie ons graag verder blijven steunen, kan dat op het rekeningnummer van Bikas BE 32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Mallaj'. Giften vanaf 40 euro op jaarbasis krijgen een fiscaal attest.

Dhanyabad, hartelijk dank, vanwege de teams Gierle en Oud-Turnhout en het Haku-fonds.

Karel, Jill en José

HAKU

DE SCHOLEN VAN HAKU

Goed nieuws!!!

De lente is volop in het land en de toekomst lacht de mensen toe in de Haku dorpen.

Met enige fierheid kunnen we medelen dat de school in Thulo Haku klaar is. Het gebouw is volledig afgewerkt en de klassen zijn al in gebruik genomen.

Door de coronapandemie heeft het allemaal wat langer geduurd dan verwacht maar nu zijn de studenten, leerkrachten en ook wij heel blij dat de school klaar is.

Van heinde en ver kan je het grote, gele gebouw zien waar meer dan honderdvijftig kinderen in hun eigen dorp les krijgen.

Een schoolgebouw hebben is één zaak maar gemotiveerde leerkrachten hebben is een andere vraag.

We gaan voor een periode van drie jaar samenwerken met CEPP, het Centre for Educational Policies and Practices. De medewerkers van CEPP zullen zich in de vier Haku dorpen toeleggen op het motiveren van de leerkrachten en hen ook trainingen geven. Bovendien zullen ze een grotere betrokkenheid tussen de schoolgemeenschappen en de ouders trachten op gang te brengen.

ONZE PROJECTEN

Het zijn niet enkel de leerkrachten en leerlingen die zich bewust moeten zijn van het belang van onderwijs maar eveneens de ouders. Zij moeten mee betrokken worden in het geheel zodat zij op hun beurt de kinderen en de leerkrachten stimuleren.

Bishnu en Ram Chandra, twee medewerkers van CEPP, gingen begin februari vol enthousiasme naar Haku. Ze settelden zich in Pangling (Sano Haku), één van de vier Haku dorpen dat centraal ligt. Van daaruit kunnen ze gemakkelijk contact onderhouden met de vier dorpen onderling.

Elke dorpsgemeenschap werd bezocht en er waren overlegmomenten met de leerkrachten, leerlingen en ouders. Ieder begin is moeilijk en ook hier zagen we dat met mondjesmaat de interesse toenam. De eerste keer kwamen er maar weinig mensen opdagen. De tweede keer sijpelde al wat meer volk binnen. Geduld en doorzetting zijn schone deugden.

Bishnu ging met de ouders, de leerkrachten en leerlingen praten en kon ze in Thulo Haku overtuigen om hun eigen speelplaats op te ruimen. Nog nooit zag ik de school zo netjes.

Bishnu gaf ook trainingen in de verschillende scholen met lespakketten die Carine, Bikas bestuurslid en haar echtgenoot Paul gemaakt hadden. Fijn om zien dat hiermee en met eenvoudige lokale materialen heel wat kennis kon bijgebracht worden.

Een belangrijke en duurzame invalshoek is het inzetten op natuurbehoud. De dorpen in deze regio lijden veel onder erosie met grote landschuivingen tot gevolg. Onwetendheid en ongecontroleerd bosbeheer vormen hier een groot probleem.

Ram Chandra, een iets oudere man met een landbouwopleiding, kreeg het vertrouwen van deze boerengemeenschappen. Hij ging in de dorpen samen met de dorpelings boompjes planten. Ook werden er groentetuintjes aangelegd.

De leerlingen, maar zeker ook de volwassenen, zijn zeer geïnteresseerd om kennis op te doen. Ze leren nieuwe fruitsoorten en groenten kennen. Zo proberen ze nu kiwi's en abrikozen te kweken, vruchten die ze voordien enkel als exotische producten op de markt zagen.

Ram Chandra leert hen hoe ze zo efficiënt mogelijk aan landbouw kunnen doen en hoe ze natuurbewust moeten omspringen met hun omgeving.

Het is de hoogste tijd dat men in deze regio iets doet aan natuurbeheer. De bergheiling zijn kaal geroofd en de bossen uitgedund. Nu is het beurt aan de natuur om terug te krijgen wat de mens al die jaren heeft leeggeplunderd.

Door in elk dorp een bewoner de gedeelde verantwoordelijkheid te geven over het kweekprogramma ontstaat er een grotere betrokkenheid. Deze personen, soms ook koppels, zijn de schakels tussen de dorpsgemeenschappen en CEPP. Zij zetten zich extra in en stimuleren en leren de anderen. Het groeiproces komt van binnen uit, uit hun eigen gemeenschap en wordt mee door hen gedragen.

Het was een moeilijke maar toch goede start die in het ene dorp al vlotter verliep dan in het andere.

Wekelijks krijgen we foto's en een update. Het is zo hartverwarmend te zien wat dit project in slechts enkele weken tijd teweeg bracht in deze afgelegen Haku dorpen. We kijken uit naar het vervolg ...

Ook vanuit Sano Haku (Pangling) bereikte ons goed nieuws. De opstart van de naaiklassen was een groot succes. Bikas had mee de aankoop van een naaimachine en naaimaterialen bekostigd. Niet alleen de leerlingen van de plaatselijk school maar ook de moeders van het dorp waren dolenthousiast. Ze konden nu leren naaien met een echte naaimachine. Daar waar ze voorheen alles met de hand deden of voor grote herstellingen naar het verder gelegen Dhunche moesten, kunnen ze dat nu zelf doen. Hoe een relatief kleine investering zo'n grote voldoening geeft.

Wil jij de Haku dorpen steunen dan kan dit. Een gift, groot of klein, is welkom op het rekeningnummer van BIKAS BE32 2200 7878 0002 met vermelding HAKU. Alvast bedankt voor jullie steun.

*Betty Moureaux
Voorzitster BIKAS vzw*

Voor meer foto's en filmpjes kan je terecht op onze website: <https://bikas.org/haku>

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

Foto 8: Een lokale ambachtsman maakte de bamboe-matten voor het afwerken van de plafonds

Foto 3: De vertelklas in werfphase: de houten vloer is geplaatst! Aan het kleurenpalet van de binnenzijde van de buitenwanden zie je duidelijk dat met gerecupereerd sal-hout werd gewerkt.

KALIDEVI SCHOOLPROJECT*

In vorige nummers van het Bikas tijdschrift gingen we reeds in op de werking van één van onze partners in Nepal, CEPP.

CEPP – Centre for Educational Policies and Practices – wil het recht op basisonderwijs garanderen door de verbetering van het onderwijsbeleid op alle niveaus, in het bijzonder op het niveau van de lokale school, gebruik makend van bestaande voorzieningen. Ze staan voor een allesomvattend onderwijsbeleid in Nepal, een onderwijsbeleid dat gevoelig is voor sociale, culturele kwesties en milieuaangelegenheden en dat relevant is voor de gemeenschap. Ze werken nauw samen met lokale gemeenschappen, politici, leraren en kinderen, ze doen veel veldwerk en ze hebben een goede en lange traditie wat betreft samenwerking met vrijwilligers van allerlei aard.

Sinds 2016 werken CEPP, de opleiding architectuur van KUL in Gent, een aantal architecten en pedagogen nauw samen. Zij willen een schoolproject in Nepal uitbouwen dat, naast zijn traditionele functie als plek om kennis te vergaren en te delen, ook een gemeenschapsfunctie tracht te vervullen binnen het dorp. Op die manier proberen we een hogere betrokkenheid van ouders, leerlingen, leerkrachten en schoolbestuur op het schoolgebeuren als geheel te bereiken.

Een bewogen periode

Het laatste volwaardige verslag van de bouwwerken in Chapp dateert al van februari 2020. We weten allemaal wat er in de tussentijd is gebeurd en ook het project in Chapp heeft hierdoor de nodige vertraging opgelopen.

Na het vertrek van ons (de vrijwilligers, docenten en studenten) werd er niettemin stevig verder gewerkt om het schoolgebouw af te werken

Afronden van de schrijn- en ruwbouwwerken

In eerste instantie moesten de houten wanden en het schrijnwerk (de ramen en deuren) verder worden afgewerkt. Hiervoor werd zowel nieuw als gerecupereerd sal-hout gebruikt. Zoals je kan zien op de foto's gebeurde een groot deel van het werk manueel, ook het verzagen van de balken tot planken voor de bekleding van de wanden.

De specifieke vorm van het dak geeft het gebouw zijn karakter en uitstraling, maar zorgt ook voor de nodige uitdagingen bij de afwerking. Voor de buitenzijden van de wanden werd het sal-hout gebruikt als afwerking, de binnenzijde van de wanden werd afgewerkt met geschilderde multiplex-platen. De wanden werden gevuld met een mengsel van rice-husk (de pel/schil van de rijst), cement en water. Deze vulling zorgt ervoor

dat de wanden winddicht zijn en een (weliswaar beperkte) isolatiewaarde krijgen. [Foto 01 tem 04]

Aansluitend werd de verhoogde 'pati' rond het schoolgebouw afgewerkt. Na het voorzien van een keermuur, opgetrokken uit rotsblokken en cement, konden de trappen worden gebouwd, hellingen worden voorzien en het geheel afgewerkt met natuurstenen tegels.

De Pati loopt rondom rond de klassen en fungeert zowel als speelruimte, als toegangszone en als overgang tussen de klassen en de omgeving.

Het schoolgebouw staat op deze manier op 'zithoogte' boven zijn omgeving (veilig voor felle regens en water). De pati vangt op deze manier ook de grootste hoogteverschillen met de omgeving op en maakt de klassen vlot toegankelijk. [Foto 05 tem 07]

Afwerken van het interieur

De laatste ontwerpbeslissingen omtrent het interieur en het meubilair gebeurden noodgedwongen via online meetings en vele mails met schema's en tekeningen.

Een extra bezoek ter plaatse in 2021 zat er nog niet in, en ook de workshops met architectuurstudenten van St Lucas/ KUL konden voorlopig niet doorgaan.

Voor de afwerking van de plafonds werden grote matten geweven door een ambachtsman uit het dorp.

De combinatie van het (industriële) staal van de dakconstructie en de bamboematten geeft een uitgesproken resultaat.

[Foto 08 tem 10]

Ook aan de inrichting werd verder gewerkt. In de keukenklas werd een traditionele kookplaats gebouwd. Traditioneel op een belangrijk detail na, deze kookplaats heeft namelijk een schouw, ingewerkt in de betonwand, rechtsreeks naar buiten!

Om de vertelklas de juiste sfeer en warmte te geven, werd de vloer hier in hout afgewerkt, tegen de zijanten werd een verhoogde plint in hout voorzien, als 'rug' voor de zittende kinderen.

Naast deze houten afwerking, kreeg de vertelklas ook een houten bibliotheek-kast. Laat de verhalen en legendes maar komen!

[Foto 11 tem 13]

De school in gebruik

De school werd tijdens de afgelopen maanden reeds gebruikt, maar het is uiteraard de bedoeling dat het gebouw nog volledig wordt afgewerkt voor het officieel wordt overhandigd aan het dorp en de schooldirectie.

Staan nog op het programma: de laatste schilderwerken, beperkte werken aan de elektriciteit en verlichting en een tafel en bankjes voor de landbouwklas.

ONZE PROJECTEN

De foto's in deze publicatie zijn gemaakt door de medewerkers van CEPP, maar we (vrijwilligers en docenten KUL) hopen dat we in de nabije toekomst zélf ter plekke kunnen gaan om het afgewerkte gebouw te kunnen bezichtigen en op foto vast te leggen. Door de nauwe samenwerking met CEPP, Bikas en de vrijwilligers Carine Verleye en Paul Beké, zijn we zeker van de educatieve ondersteuning van dit project in de toekomst. We zijn allen benieuwd hoe het gebouw zal gebruikt worden, en wat we uit de ervaringen van stagiairs, dorpelingen, leerkrachten, leerlingen en vrijwilligers verder kunnen leren.

Wil je ook je 'steentje' bijdragen tot het Kalidevi Schoolproject, dan kan dit door een storting op het nummer BE32 2200 7878 0002 van BIKAS vzw, met als vermelding 'Van School tot School'

ar. Wart Thys.

Dit project is een samenwerking tussen vier docenten van de KUL: Ignas Back, Klaas Vanslembrouck, Hilde Bouchez en Tom Callebaut; twee leerkrachten-pedagogen met name Carine Verleye en Paul Beké; architect Wart Thys en graficus Lin Semincek.

Foto 1: De buitenhoek van de keukenklas met de houten ramen geplaatst

Foto 9: Een lokale ambachtsman maakte de bamboe-matten voor het afwerken van de plafonds

Foto 12: De vertelklas in afwerkingsfase: de houten vloer en verhoogde plint, en de prachtige nieuwe boekenkast.

Foto 2: Schrijfwerkers verzagen de balken sal-hout tot de juiste secties en planken

Foto 10: Zicht op de buitenklas en de wand naar de naastgelegen keukenklas. Hier worden schilderwerken van de houten buitenwanden uitgevoerd

Foto 07: Achterzijde van de pati, die rondom rond het schoolgebouw loopt.

Foto 6: De pati en de trappen werden met natuursteen afgewerkt. Michael Rai (CEPP) inspecteert het resultaat.

Foto 4: Een aannemer maakt het mengsel met rice-husk voor het vullen van de houten buitenwanden

Foto 11: In de keukenklas werd de kookplaats gebouwd, hier zal nog veel chai worden gemaakt!

Foto 5: De graafwerken voor het construeren van de pati rondom de school

Foto 13: De school bij valavond, de verlichting brandt!

ONZE PROJECTEN

JO LOGGHE NOODFONDS

Zoals beloofd in het vorige nummer van het Bikas tijdschrift zijn wij – het Jo Logghe Noodfonds – inmiddels via onze partner in Nepal, de Climate Alliance of Himalayan Communities (CAHC), overgegaan tot de aankoop van een eerste reeks zuurstofapparaten.

Om precies te zijn gaat het hier over 25 zuurstofconcentrators die geleverd werden in verschillende bergregio's van Nepal. Zo ontvingen gemeentelijke medische hulpposten, gezondheidscentra en hospitalen in volgende districten, gespreid over heel Nepal reeds zo'n zuurstofapparaat: Solukhumbu (Phortse, Thame, Thamo, Khari Khola, Mapya Dudh Koshi, Kurima, Pangboche), Langtang, Sankhuwasabha, Darchula, Rolwaling, Dolakha, Sindhupalchowk en Rasuwa.

Deze zuurstoftoestellen zijn daardoor niet langer alleen bestemd voor coronaslachtoffers maar kunnen nu eveneens bij hoogdringendheid worden ingezet voor zuurstoftoediening op grote hoogte. Een zeer nuttige gift aan de Himalaya-dorpsgemeenschappen!

Niet te verwonderen dat nog veel meer districten bij CAHC kwamen aankloppen. Er is vraag naar maar liefst nog eens 62 zuurstofapparaten. Maar of we die ooit zullen kunnen leveren zal (gedeeltelijk) van onze vrijwillige steunbijdragen afhangen.

De eerste 25 toestellen werden alvast overhandigd aan de belanghebbenden van de districten waar de nood het hoogst is. En samen met de zuurstofapparatuur werden door CAHC ook meteen nog mondmaskers en hygiënisch materiaal overgemaakt.

Het bestuur van CAHC-Climate Alliance of Himalayan Communities –bedankt BIKAS en het JO LOGGHE NOODFONDS van harte voor de waardevolle medewerking aan dit project. Maar er gaat ook een speciale dank naar onze donoren en Nepalese vrienden die dankzij hun steun het programma hebben mogelijk gemaakt.

Wij willen met het Jo Logghe NOODFONDS deze actie, die levens kan redden, graag verder ondersteunen. Daarom blijft jullie geldelijke bijdrage nog steeds noodzakelijk. Met dank voor jullie steun, dhanyabad!

De familie Logghe

Hierbij enkele foto's bij het uitdelen van de zuurstofapparaten.

Overschrijven kan op de rekening van BIKAS vzw, BE32 2200 7878 0002 met vermelding: Jo Logghe NOODFONDS
Bijdragen vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.

DHANYABAD

SJABI PUURS –ST-AMANDS STAPT VOOR HET GOEDE DOEL.

Elk jaar zetten de leerlingen van de Sjabi scholen van Puurs en St Amands hun beste beentje voor. Ook dit voorjaar organiseerden ze een vastenocht en zochten de leerlingen sponsors om hun inspanningen te steunen.

1 april, de lentedag dat het sneeuwde, werd de uitdaging aangegaan door meer dan 1700 leerlingen van de secundaire scholen. Met elke stap zamelden ze geld in voor de negen goede doelen die ze uitgekozen hadden. Het Haku project was er één van.

Om hun projecten te promoten, maakten ze een prachtig filmpje dat ze via youtube verspreidden. De link vind je hieronder.

Vele stappen en vele centjes samen brachten flink wat geld in het bakje.

Proficiat aan alle sportievelingen voor hun inzet en bedankt aan alle sponsors. De leerlingen van Haku krijgen hierdoor meer kansen op degelijk onderwijs. Dhanyabad!

<https://youtu.be/YciUzOo4qLA>

SOLIDARITEITSBRUNCH GIERLE

Op 13 maart vond in Gierle een solidariteitsbrunch plaats. Meer dan 200 inschrijvingen zorgden voor het beoogde succes. Van de opbrengst gaat er 700 euro naar de bouw van de nieuwe school in Mallaj. Dhanyabad, dankjewel!

DHANYABAD

Bikas mocht sinds begin dit jaar volgende giften uit activiteiten van derden en van firma's plus subsidies van officiële instanties ontvangen:

- Een kerstfeestinzameling van de familie Dierckx voor het Mallaj project bracht 250 euro op.
- De firma Drupafina NV uit Edegem steunde het Jo Logghe Noodfonds met een bedrag van 100 euro.
- Firma Drs Maere en Temmerman NV uit Varsenare schonk 300 euro steun aan het Jo Logghe Noodfonds
- De gemeente Oud-Turnhout maakte 12 000 euro subsidie vrij voor het project Mallaj.
- De firma Drupafina uit Edegem steunde de werking van onze vzw met 200 euro.
- Wat nog niet vermeld was in het vorige tijdschrift is de storting van 930 euro vanwege 'Podium voor Passie' bestemd voor het Jo Logghe Noodfonds. Onze excuses voor deze vergetelheid.

Aan allen een welgemeende DHANYABAD!

DHANYABAD OUD-TURNHOUT!!!

Het gemeentebestuur van Oud-Turnhout maakte 12000 euro subsidie vrij voor de school in Mallaj. Namens de werkgroepen Bikas Oud-Turnhout en Gierle en namens het voltallige Bikas bestuur een welgemeende dikke merci, dhanyabad!

RECHTZETTING

In het vorige tijdschrift stond vermeld dat de bijdrage van Fiesta Mundial vzw Balen 109 euro bedroeg. Hier had het zedduiveltje toegeslagen, niet 109 maar wel 190 euro, dat was de opbrengst van Fiesta Mundial voor Bikas. Nogmaals een heel dikke merci!

DHANYABAD

SINT-PIETERSINSTITUUT TURNHOUT STEUNT MALLAJ IN NEPAL

Tijdens de vastenperiode nemen leerkrachten en leerlingen van het 1e tot en met het 6e leerjaar van de basisschool en ook het laatste kleuterklasje elk jaar het initiatief om een school in het zuiden te steunen. Dit jaar viel de keuze op Mallaj in Nepal. De werkgroepen Bikas Gierle en Oud-Turnhout, zijn daar heel blij mee.

Om de kinderen extra te motiveren, heeft Jill een mooie poster gemaakt met tekeningen van datgene wat de school in Mallaj nodig heeft, zoals uniformen, schoolborden, boeken en schrijfmateriaal. Bij elke 5 euro die de leerlingen binnenbrachten, mochten ze een vakje kleuren in de tekening waarvoor het geld moet dienen.

Dinsdag 8 maart was het Nepaldag voor de lagere school. De start werd om 8.30 uur gegeven in de refter. De laatste uiteenzetting begon om 15.30 uur. 's Anderendaags was het de beurt aan de kleuters.

Dit was de start om geld in te zamelen voor het project, de school van Mallaj.

Karel had een power point presentatie gemaakt die in beeld bracht hoe de kinderen in Nepal naar school gaan in, dit is absoluut niet te vergelijken met onze manier van leven hier. Ook werden aan de leerlingen van het 4de tot het 6de jaar de gevolgen van de aardbeving van 2015 getoond en ze waren danig onder de indruk. De kinderen uit het 1ste tot het 3de jaar werden van deze harde beelden gespaard.

José ontpopte zich ondertussen als een geboren verteller. Het enthousiasme van de kinderen tijdens die uiteenzettingen was dan ook fenomenaal.

Er was ook een kleine tentoonstelling van typische Nepalese spullen, wat de kinderen extra nieuwsgierig maakte. De vele vragen werden door José nauwkeurig beantwoord.

Toen José de spullen ging ophalen, kon men haar al verklappen dat er veel geld was binnengekomen. Hoeveel? Dat moest duidelijk worden op vrijdag 1 april. Neen, geen aprilvis! Die dag werd de actie afgesloten met een wandeling. Het eindresultaat maakte iedereen sprakeloos. Om het met de woorden van José te zeggen, ze werden alle drie van hun stoel geblazen, José zowel als Jill en Karel.

Ze bedanken van ganser harte alle kinderen en leerkrachten voor het mooie bedrag van maar liefst 5 726 euro... DHANYABAD!!!

Er is afgesproken dat na het bezoek van het team Oud-Turnhout/Gierle aan Nepal en de school in Mallaj, alle leerkrachten een verslag en foto's doorgestuurd zullen krijgen zodat iedereen kan zien dat het geld goed terechtgekomen is.

Namens Jill, Karel en José

Meer over de nieuwe school van Mallaj lees je op bladzijde 3 en 4.

Een andere kijk op NEPAL

Uw steun is welkom!

BE32 2200 7878 0002
fiscaal attest vanaf 40€

**WANDELREIZEN
SPECIALIST IN NEPAL**

**ANDERS
REIZEN**

- in groep
- individueel op maat

ANDERSREIZEN.BE

BIKAS.be

Al meer dan 30 jaar actief in Nepal

mijn lach voor jouw steun

BIKAS ONLINE
Buiten onze website - <https://www.bikas.org/> - zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en word vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een e-mail adres beschikt. Stuur je e-mailadres naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

Drukkerscollectief De Wrikker cvba
Patriottenstraat 29 - 2600 Berchem
03 218 56 74
info@dewrikker.be
www.dewrikker.be

- mens- en milieuvriendelijk
- duurzaam en coöperatief
- recyclagepapier eerst!
- inkten op vegetale basis
- drukken op groene stroom
- fair trade en eerlijke prijzen
- vorming en ondersteuning
- hergebruik en afvalbeperking
- maatschappelijk engagement
- en vooral veel toffe klanten...

EEN KABELBAAN TUSSEN POKHARA EN SARANGKOT

Sinds 18 februari is de kabelbaan die de oevers van het Phewa meer in Pokhara verbindt met de heuvel van Sarangkot operationeel. Sarangkot is het meest populaire heuvelstation in Nepal en staat bekend om zijn schilderachtige uitzicht op bergen en meren.

Op een hoogte van 1600 meter staat men oog in oog met de Manaslu, Machapuchare, Annapurna, Dhaulagiri, Himalchuli en vele andere Himalaya reuzen. Aan de andere kant ligt Pokhara aan je voeten, met het donkerblauwe Phewa meer, de World Peace pagode en de luchthaven.

Een zonsopgang op Sarangkot is voor velen een hoogtepunt van hun verblijf in Nepal.

Daar waar men vroeger minstens 45 minuten nodig had om met de auto tot in Sarangkot te geraken, kan komt men nu in ongeveer 9 minuten van 824 m naar 1 465 m. Een kaartje koop je voor 900 Nepalese roepie, zo'n 7 euro.

Een trip naar Sarangkot kan nu niet alleen vlugger, voordeliger maar ook milieuvriendelijker.

NIEUWJAARS- RECEPTIE MET DE NEPALESE AMBASSADEUR ZIJNE EXCELLENTIE MR. GAHENDRA RAJBHANDAN

Donderdag 14 april vierde men het Nepalese Nieuwjaar. Ter gelegenheid van het nieuwe jaar 2079 werd er een receptie aangeboden door de Nepalese Ambassadeur Mr. Gahendra Rajbhandan in het Nepali House te Oudergem (Brussel).

Samen met andere Belgische vzw's werd het jaar goed ingezet.

Als langst bestaande vzw die zich richt op ontwikkelingsprojecten in Nepal was Bikas natuurlijk ook uitgenodigd. Bestuurslid Dirk Logghe vertegenwoordigde onze vereniging.

Het werd een interessante kennismaking met andere stichtingen die zich één voor één voorstelden.

Tijdens een hapje en een drankje werden onder een stralende zon banden gesmeed voor de toekomst. Het Nepalese Nieuwjaar werd alleszins voorspoedig ingezet.

STIJGENDE LEVENS DUURTE

De prijzen van basisproducten en transport stijgen en het leven in Nepal wordt steeds moeilijker.

Het land, dat ongeveer 29 miljoen inwoners telt, is ingesloten tussen India en China. Nepal is sterk afhankelijk van zijn zuiderbuur India voor de invoer van bijna al zijn essentiële benodigdheden, inclusief brandstof.

Als gevolg van de stijgende importkosten verminderden de Nepalese deviezenreserves in de periode van eind augustus vorig jaar tot half februari dit jaar met meer dan 16% tot 8,8 miljard euro. De regering moet over voldoende dollarreserves kunnen beschikken om essentiële goederen zoals voedsel en brandstof te importeren. Ondertussen heeft de overheid de radicale stap gezet om de invoer van niet-essentiële goederen, waaronder auto's, cosmetica en goud, te beperken.

Recent heeft de oorlog in Oekraïne voor nog meer druk gezorgd, waardoor de olieprijs zijn gestegen. NOC (Nepal Oil Corporation), het door de staat gerunde oliebedrijf, heeft zijn brandstofprijzen sinds het begin van het jaar al vier keer verhoogd om zijn verliezen te compenseren. Door de stijgende brandstofprijzen moeten winkeliers meer betalen voor de vrachtwagens en bestelwagens die levensmiddelen en andere goederen vervoeren.

Elk jaar komen er honderden nieuwe voertuigen bij in het verkeer, wat zorgt voor meer brandstofverbruik. De regering plant maatregelen om die toenemende vraag te verminderen.

"We overwegen nu om een tweedaags weekend uit te roepen, in plaats van alleen op zaterdag, als onderdeel van onze maatregelen om het verbruik van aardolieproducten te verminderen," zegt Gyanendra Bahadur Karki, de minister van communicatie en informatietechnologie.

De Nepalese autoriteiten kunnen ook beperkingen opleggen aan privévoertuigen in steden, waarbij alleen even en oneven kentekenplaten om de andere dag worden toegelaten, om zo het aantal voertuigen te verminderen en brandstof te besparen.

VOEDSELPRIJZEN

Wat Nepalezen echt zorgen baart, is hoe de voedselprijzen de afgelopen twee jaar zijn gestegen, zonder dat het einde in zicht is.

De prijs van een liter zonnebloemolie, die wordt gebruikt om mee te koken, is bijvoorbeeld gestegen van 1,21 euro per liter vóór de pandemie naar 2,19 euro. Consumentenorganisaties zeggen dat de prijzen voor sommige basisvoedingsmiddelen in het land met minstens 20 procent zijn gestegen.

Nepal is geen alleenstaand geval, ook landen in de regio, zoals India en Pakistan, kampen met een oplopende inflatie.

Op de markten van Kathmandu blijft het echter levendig. Handelaren verkopen nog steeds hun groenten, vlees en vis en andere etenswaren, maar klagen dat klanten nu in beperkte hoeveelheden kopen en ook heel hard onderhandelen om de prijzen te verlagen.

De minder rijken, de families van dagloners, lijden het ergst en kunnen hun dagelijks voedsel amper betalen. De stijging van de voedselprijzen is ongekend. De situatie is erger dan de aardbeving in 2015 die Nepal verwoestte.

ALTERNATIEVE GIDS VOOR NEPAL

EEN ALTERNATIEVE GIDS VOOR NEPAL

Maar dan wel een heel alternatieve, als je het al een gids mag noemen.

Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas en eveneens de hoofdverantwoordelijke voor de redactie van ons Bikas tijdschrift, is momenteel een e-boek aan het samenstellen met daarin een heel andere kijk op Nepal... bekeken destijds door wijlen Fik Seymus gedurende zijn jarenlange verblijf in dit prachtige Himalaya staatje.

Het wordt een pretentieloos gidsje dat zeker niet beoogt volledig te zijn want het is geïnspireerd op de wereld van kleine dingen.

We zullen jullie tijdig laten weten wanneer en waar het boek online te koop zal zijn. Een deel van de opbrengst zal zeker naar Bikas gaan als postuum eerbetoen aan Fik.

TELEX

TERUGKEER VAN DE RIVIERDOLFIJN IN AZIË
Rivierdolfijnen zijn een soortgroep van de dolfijnen die wij beter kennen als zeezoogdieren. De rivierdolfijnen leven in acht grote riviersystemen in Azië en Zuid-Amerika. Als top-predator houden ze de visstand in balans. Er zijn zes soorten rivierdolfijnen en ze zijn ernstig bedreigd. Eén is misschien al uitgestorven. De Chinese vlagdolfijn, die in de Yangtze zwom, is al sinds 2002 niet meer gezien. Natuurbeschermers van WWF vreesden ook voor het voortbestaan van de gangesdolfijn die al tien jaar niet meer was gespot in de Naravani-rivier. Tot er onlangs foto's opdoken van deze intelligente spetteraar. De natuur kan enorm veerkrachtig zijn als we haar maar de kans geven. Rivierdolfijnen lijden erg onder menselijke activiteiten zoals dammen die hun zwemroutes blokkeren. Ook watervervuiling tast de gezondheid van de dolfijnen aan. Of ze raken verstrikt in visnetten waardoor ze verwondingen oplopen of zelfs verdrinken. Ondertussen werkt men in Nepal samen met WWF aan het verbeteren van de waterkwaliteit. Hopelijk maakt dit een verschil zodat deze speelse tuimelaar opnieuw zijn opwachting maakt in Nepalese wateren.

KLIMAATVERANDERING IN DE HIMALAYA

Acht milieujournalisten uit Nepal, India en Bangladesh, drie mentoren en een organiserend team trokken eind april naar de Everest-regio. Daar vindt een bootcamp plaats over klimaatverandering. De afgelegen ligging van de Everest-regio en het gebrek aan middelen hebben de verslaggeving over de impact van klimaatverandering in de Himalaya belemmerd, ook in de kwetsbare Everest-regio. Het ruige terrein maakt ook wetenschappelijk onderzoek niet gemakkelijk. De klimaatverandering veroorzaakt het smelten van sneeuw, uitbarstingen van gletsjermereën en ongebruikelijke overstromingen. Luchtverontreiniging, veroorzaakt door menselijke activiteit, een onvoldoende beschikbaarheid van energie en water beïnvloeden niet alleen het leven van mensen in Nepal, maar ook in de hele Hindu Kush Himalaya-regio, een bergachtig gebied dat zich uitstrekt over acht landen, met name Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, China, India, Myanmar, Nepal, en Pakistan. Het kamp maakt open interacties tussen deelnemers, wetenschappers, academici, NGO's en beleidsmakers mogelijk. Diepgaande verslaggeving, een genuanceerde wetenschappelijke reportage over de Everest-regio kan regeringen en beleidsmakers betere inzichten verschaffen rond klimaatbeleid.

GRENS CHINA-NEPAL

Gaat dit uitgroeien tot een grensgeschied nu blijkt uit een uitgelekt rapport naar de BBC dat aantoont dat China een stukje Nepal heeft bezet? China zou in het grensgebied Humla aan Nepalese zijde begonnen zijn met de aanleg van een weg en een kanaal. Er zijn al langer beschuldigingen dat China gebouwen optrekt aan de Nepalese kant van de grens. Een verklaring zou kunnen zijn dat China meer greep wil krijgen

*TELEX*TELEX*TELEX*

op de grens, enerzijds om zich te beschermen tegen India. In 2020 vochten Chinese en Indiase militairen een grensconflict uit in de Himalaya. Anderzijds zou het kunnen dat China wil voorkomen dat nog meer Tibetanen het Chinese regime ontvluchten. Een religieus motief kan ook meespelen. Deze grensregio is een drukbezochte route door pelgrims die naar de berg Kailash in Tibet trekken. Deze berg wordt als heilig beschouwd zowel door boeddhisten als hindoes. De laatste jaren bemoeilijkt China de bedevaarders de toegang tot de berg.

EEUWENOUDE GLETSJER-IJS GESMOLTEN

Volgens onderzoekers is een gletsjer op de Mount Everest gedurende de afgelopen eeuw 55 meter dunner geworden. Het gaat hier over ijs dat zich vormde de laatste tweeduizend jaar. De gletsjer bevindt zich op de zuidelijke flank van de Everest op een hoogte van 8000 meter. De ijslaag op 's werelds hoogste gletsjer smolt zo'n tachtig keer sneller dan het tempo waarin de ijsrivier eeuwen geleden ontstond. Ook de samenstelling van de ijslaag is veranderd. Omdat het alsmar minder gesneeuwd heeft, is er meer ijs blootgelegd want sneeuw reflecteert zonlicht en heeft een verkoelend effect. Het kwetsbare evenwicht tussen sneeuw en ijs zou hiermee wel eens verstoord kunnen zijn.

TREKVOGELS

Honderden vogels komen naar verschillende delen van Nepal om eieren te leggen. Het land heeft gunstige klimatologische omstandigheden en een goede leefomgeving voor het grootbrengen van jongen. De zomertrekvogels komen vanaf half februari aan in Nepal en blijven een paar maanden. Ornithologen vertellen dat er elke zomer ongeveer 60 soorten vogels naar Nepal trekken. Sommige soorten komen uit India, Sri Lanka, Indonesië of Myanmar en kunnen meer dan 2500 kilometer reizen. Bij aankomst kiezen de trekvogels geschikte locaties in bossen, landerijen en rivieroevers om nesten te maken en eieren te leggen. Elk jaar komen de vogels naar Chitwan National Park, Bardia National Park, Shuklaphanta National Park, Banke National Park, Shivapuri-Nagarjun National Park, Koshi Tappu Wildlife Reserve en de Annapurna Conservation Area, naast andere bossen van Nepal. Nepal herbergt 888 vogelsoorten..

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal / Phone: 00977 (1) 4424249
Fax: 00977 (1) 441878 / E-mail: contact@asian-trekking.com
Contactadres en info: Astridlaan 39, 8310 Asselbroek
Email: astrack@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

Reiskrant · reislips · reisverslagen
wandel- en fietsgidsen voor binnen- en buitenland

Plan zelf je reis
ver weg én dichtbij

met unieke reisinfo op www.wegwijzer.be

WEGWIJZER VZW
ONAFHANKELIJKE
REISINFORMATIE

JAARLIJKSE ALGEMENE STATUTAIRE VERGADERING

Op zaterdag 11 juni vindt de jaarlijkse verplichte algemene vergadering van BIKAS vzw plaats. Deze vergadering is openbaar, we nodigen dus alle geïnteresseerden van harte uit deze samenkomst bij te wonen.

14 uur, Royal Esso Club, vergaderzaal eerste verdieping, Boekenberglei 232, 2100 Deurne

Op de agenda staan volgende punten

1. Goedkeuring van het verslag van de algemene vergadering van vorig jaar
2. Verslag van het bestuursorgaan: projecten in 2021 en projecten van 2022
3. Goedkeuring van de jaarrekeningen 2021 en kwijting van 2021 aan het bestuursorgaan
4. Goedkeuring budget voor 2022
5. Verlenging en/of wijziging van mandaten in het bestuursorgaan
6. Diversen

GIFTEN

OPNIEUW FISCALE ATTESTEN VOOR DE PERIODE 2022-2027

Schenkingen vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2027 zullen weer een attest voor fiscale aftrekbaarheid ontvangen.

Het attest ontvang je in de maand maart na het jaar van de gift om het dan bij de belastingaangifte te voegen. Dit geldt voor giften vanaf 40 euro op jaarbasis. Het belastingvoordeel bedraagt 45 procent, onafhankelijk van het inkomen.

Bijdragen kunnen gestort worden op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met eventueel de naam van het project dat je wenst te steunen.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mailadres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

[HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/](https://www.bikas.org/)

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drietaling gebruiksklaar te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

colofon

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

Vol.33 n°2 - april / mei / juni 2022 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO vanaf 2022)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Karel Arets, Doolstraat 36, 2275 Gierle, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 014 55 27 84 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een Franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'